

**Aan het College van B & W
Gemeente Borne
Postbus 200
7620 AE Borne**

Uw brief van	Datum verzending	Contactpersoon	J.A. van Daalen
n.v.t.	5 november 2020		
Kenmerk		adres	Postbus 200, 7620 AE Borne
n.v.t.		e-mail	secretariaat@adviesraadsociaaldomeinborne.nl
		Telefoon	074-2668267

Beheersmaatregelen sociaal domein Borne

Geacht College,

In haar vergadering en na een aantal gesprekken met partijen in de gemeente die direct betrokken zijn bij het sociaal domein in Borne heeft de adviesraad besloten om een ongevraagd advies uit te brengen over de beheersmaatregelen sociaal domein Borne.

In het voorjaar 2020 heeft de raads werkgroep sociaal domein, waarin de adviesraad sociaal domein door twee leden vertegenwoordigd is, een notitie opgesteld met daarin een viertal ambities die zijn bedoeld om het eerder door de gemeenteraad vastgestelde kader in het sociaal domein: "Niemand tussen wal en schip" verder aan te scherpen. Deze ambities zijn bedoeld als aanbevelingen om efficiënter om te gaan met beschikbare middelen door meer en beter gebruik te maken van "voorzorgende voorzieningen" in het sociaal domein.

In de raadsvergadering van mei 2020 zijn deze ambities toegelicht door Karin Scholten, voorzitter van de raads werkgroep sociaal domein.

Begin juli 2020 heeft de adviesraad sociaal domein de notitie: "Doen, met nieuw elan!" versie concept juni 2020 ontvangen van Odette Haandrikman, programmamanager Organisatie – "Basis op orde". Eind juli 2020 heeft de adviesraad hierop per mail gereageerd met een aantal vragen en opmerkingen met als doel een positieve bijdrage te leveren aan het vervolg van het programma "Basis op orde".

Recent is de notitie "Beheersmaatregelen Sociaal Domein", versie oktober 2020 en de raadsbrief bezuinigingen 2020-2023 gepubliceerd waarin wordt uiteengezet hoe de taakstelling in het sociaal domein (WMO en Jeugdhulp) van € 2.000.000 eind 2023 zou kunnen worden gerealiseerd. Het uiteindelijke doel is te waarborgen dat de kosten van het sociaal domein in Borne niet hoger zijn dan de rijksbudgetten voor het sociaal domein (WMO en Jeugdhulp) die aan in Borne worden verstrekt. De notitie en de raadsbrief zijn toegelicht door gemeentesecretaris Silvia ter Koele aan de raads werkgroep en aan de adviesraad.

Omdat er zorgen zijn bij de adviesraad over eventuele directe gevolgen voor het sociaal domein als gevolg van de voorgenomen taakstellingen om € 300.000 te bezuinigen in de sector cultuur en vrije tijd heeft de adviesraad een gesprek gehad met de beleidsmedewerker, Femke Wegdam, die daarover in gesprek is met de leiding van het Kulturhus en Wijkkracht. De adviesraad wilde worden

geïnformeerd over mogelijke gevolgen van die taakstelling. In de voorgestelde taakstelling wordt gedacht aan het laten vervallen van jeugd- en jongerenwerk (20 uur per week) en vrijwilligersondersteuning (24 uur per week) en het niet vervangen van een ouderen consulent (18 uur per week) waardoor de zorg voor ouderen in Borne onder druk zou komen. Met het Kulturhus en met Wijkkracht Hengelo/Borne worden inmiddels door de beleidsmedewerker gesprekken gevoerd hoe deze essentiële onderdelen in het sociaal domein gecontinueerd kunnen worden zonder consequenties voor inwoners van Borne. De adviesraad is van mening dat schrappen van deze taken geen optie is.

De adviesraad sociaal domein is nauw betrokken geweest bij het opstellen van de nieuwe verordeningen Maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp. Naar verwachting zullen die door de gemeenteraad in november 2020 worden vastgesteld en per 1 januari 2021 van kracht worden.

Een rode draad die de adviesraad in de genoemde documenten, de verordeningen en de gesprekken vaststelt is:

- a. Dat er een transitie plaats vindt naar een context gedreven werkwijze
- b. Dat meer nadruk zal worden gelegd op de eigen verantwoordelijkheid van cliënten en ondersteuners,
- c. Er een focus zal zijn op preventie.

Gevolg daarvan zal zijn dat meer gebruik gemaakt gaat worden van beschikbare laagdrempelige algemene voorzieningen in het voorliggende veld. Een belangrijke rol zal zijn weggelegd voor Wijkkracht, Welzijn Ouderen Borne, Jeugd en jongerenwerk, ondersteuning van vrijwilligerswerk, praktijkondersteuning huisartsen, etc.

Voor consulenten en alle belanghebbenden zal het een omslag in denken en cultuur vragen. Daarnaast zal tijdens die transitie extra inspanning en capaciteit gevraagd worden.

Overwegingen

De adviesraad wil in afwachting van de definitieve uitkomsten van de gesprekken over de beheersmaatregelen en de gesprekken met belanghebbende in het voorliggende veld, waaronder Kulturhus en Wijkkracht de volgende zorgen/overwegingen onder uw aandacht brengen:

1. De voorgenomen beheersmaatregelen, het wegvallen van formatieplaatsen in het sociaal domein (jeugd en jongerenwerk) en ondersteuning van ouderen (WMO) komen naar onze mening in conflict met de door de raads werkgroep opgestelde ambities om meer en beter gebruik te maken van voorliggende voorzieningen in het sociale domein en met de nieuw vast te stellen verordeningen Wmo en Jeugdhulp. In deze verordeningen wordt bij hulpvragen voorgeschreven waar mogelijk meer gebruik te maken van het eigen netwerk van de cliënt bij ondersteuning onderzoek te doen naar mogelijkheden en ontwikkelperspectief met behulp van beschikbare voorliggende algemene voorzieningen.

Dit vraagt extra inspanning, begeleiding en ondersteuning van consulenten en belanghebbenden in het voorliggende veld o.a. omdat:

- a. Zicht op hang- en probleemjongeren belangrijk blijft ter voorkoming van vandalisme en criminaliteit.
- b. Het aantal ouderen toe neemt waaronder steeds meer hoogbejaarden en velen nog zelfstandig. Het aantal vragen van de groep ouderen in Borne zal alleen maar toenemen. Voorkomen moet worden dat deze groep een beroep doet op duurdere maatwerk zorg. Het natuurlijke proces zal moeten zijn dat pas wanneer de voorliggende voorzieningen “vollopen” er een verwijzing gaat plaatsvinden naar duurdere vormen van hulp.

Het laten vervallen van formatieplaatsen en de extra taken onderbrengen binnen bestaande formatieplaatsen biedt volgens de adviesraad geen oplossing en zal op termijn “schade” en extra kosten voor gemeente Borne tot gevolg hebben.

2. Omdat een van de pijlers in de beheersmaatregelen gericht is op preventie adviseert de adviesraad om daarvoor middelen (geld en tijd) beschikbaar te stellen die ruimte moet creëren voor nieuwe ideeën, innovaties en om burger initiatieven te ondersteunen. Preventie moet ervoor

zorgen dat in de toekomst de kosten van het sociaal domein lager worden. Hier gaat het al oude spreekwoord op “de kost gaat voor de baat uit”.

Een voorbeeld waar in preventieve zin naar gekeken zou kunnen worden is “eenzaamheid”. Hoe voorkom je het en welke middelen heb je daarvoor nodig? Eenzaamheid kan tot hogere kosten in het sociaal domein en de gezondheidszorg leiden. De gemeente kan hier een regie functie in vervullen en samenwerken met partijen in het voorliggende veld (o.a. zorginstellingen, Wijkkracht, huisartsen, kerken) en eventueel zorgverzekeraars, ook die zijn belanghebbend. De adviesraad wil hier actief in meedenken.

3. Vrijwilligersondersteuning, afstemming van bestaande activiteiten, ondersteuning van nieuwe projecten, etc. zijn belangrijke elementen in de Bornse samenleving. Juist door deze taken goed te bemensen wordt het mogelijk gemaakt een deel van de voorliggende voorzieningen efficiënt en goedkoop (vrijwilligers) in te zetten voor hulpvragen in het kader van Jeugdhulp en WMO.
4. Vanuit de achterban van de leden van de adviesraad sociaal domein komen signalen dat men te weinig bekend is met mogelijkheden in Borne. Het bevorderen van actieve en goede voorlichting over de sociale kaart van Borne is volgens de adviesraad wenselijk. Hierdoor kunnen inwoners met eenvoudige hulpvragen zelf de weg vinden, daarbij geholpen worden door vrijwilligers of mensen in het eigen netwerk.
5. In het kader van de inclusieve samenleving is het van belang te investeren in een goede communicatie naar en voorlichting voor:
 - a. Inwoners van gemeente Borne en zeer zeker met aandacht voor laaggeletterden,
 - b. Intermediairs en verwijzers. Het is belangrijk deze mensen te scholen in voordelen van het verwijzen naar beschikbare voorliggende voorzieningen.
6. Tot slot heeft de adviesraad een gedachte die zij bij het college onder de aandacht wil brengen. Het sociaal domein bestaat uit Wmo, Jeugdwet en de Participatie wet. Op dit moment echter zijn de aandachtsvelden van het sociale domein ondergebracht bij twee portefeuillehouders. Daardoor kan het zijn dat kansen blijven liggen. Dit kan worden voorkomen als er meer synergie zou zijn tussen deze drie werkvelden van het sociaal domein. Een voorbeeld hiervan is dat uit gesprekken met medewerkers uit de ambtelijke organisatie blijkt dat er ideeën zijn om bij de uitvoering van de beheersmaatregelen meer gebruik te maken van de mogelijkheden uit het veld van participatie (o.a. Borne Werkt). De adviesraad sociaal domein zou er dan ook voor willen pleiten om bij de eerstvolgende collegeonderhandelingen (voorjaar 2022) één portefeuillehouder te benoemen voor het sociaal domein (WMO, Jeugdwerk en Participatie). Eén portefeuillehouder voor het totale speelveld zal naar onze mening efficiency voordelen opleveren.

Afsluitend wil de adviesraad benadrukken dat zij graag een actieve rol vervult bij de uitvoering van de beheersmaatregelen om daarmee twee doelen te bereiken. Ten eerste dat de kosten van het sociaal domein in Borne beheersbaar worden en blijven en ten tweede dat er niemand tussen de wal en het schip zal gaan raken. De adviesraad wil graag regelmatig met de Teamleider sociaal domein en/of de Programma manager sociaal domein evalueren wat de voortgang is en wat de resultaten van de uitvoering van de beheersmaatregelen zijn.

Graag vernemen we uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Jieles van Daalen
secretaris Adviesraad Sociaal Domein Borne